Forslag til handlingsprogram for 2027-2030 fra Rødt og Sosialistisk Venstreparti

1. Økonomiske rammer

1.1. De økonomiske rammer, som fremgår av kommunedirektørens beslutningsgrunnlag med vedlegg legges til grunn for den økonomiske planleggingen i handlings-programperioden.

1.2. Rammer årsbudsjett 2027
Rammer for hvert utvalg fastsettes i samsvar med kommunedirektørens beslutningsgrunnlag med vedlegg, justert for endringer i vedtaket.

1.3. Skatt
Den kommunale skatteøren fastsettes til den enhver tid gjeldende maksimalsatsen.

1.4. Eiendomsskatt
Med hjemmel i eigedomsskattelova § 2 og 3 bokstav a innføres eiendomsskatt i Lier kommune fra og med skatteåret 2027. Eiendomsskatten skrives ut på faste eiendommer i hele kommunen.

Eiendomsskattesatsen for 2027 fastsettes til 1,0 promille av eiendomsskattegrunnlaget, jf. eigedomsskattelova § 13.

Det fastsettes et bunnfradrag på 3 000 000 kroner for hver selvstendig bo andel i faste eiendommer som ikke benyttes i næringsvirksomhet, jf. eigedomsskattelova § 11 andre ledd.

Ved fastsettelse av eiendomsskattegrunnlaget for boligeiendommer benyttes Skatteetatens formuesgrunnlag, jf. eigedomsskattelova § 8 C

Fritidsboliger som er registrert som fritidsbygg i matrikkelen, fritas helt for eiendomsskatt for skatteåret 2027, jf. eigedomsskattelova § 7 E

Eiendomsskatten betales i 2 terminer, jf. eigedomsskattelova § 25.

Satsen fastsettes av kommunestyret hvert år i forbindelse med budsjettbehandlingen, jf. eigedomsskattelova § 10.

1.5. Låneopptak 2027
Lier kommune tar opp 319,281 millioner kroner i lån til finansiering av investeringer jf. Kommunelovens § 14-15 første ledd.

Formidlingslån
Det planlegges å ta opp 100 millioner kroner i formidlingslån. Formidlingslån tas opp som annuitetslån med 5 års avdragsfri periode, deretter nedbetaling over 20 år.

1.6. Likviditet

Driftskreditt på 100 mill. kr i DNB videreføres i 2027.
Likviditetssituasjonen anses som tilfredsstillende, men vurderes nærmere i årsrapporten for 2026.

1.7. Egenbetalinger, gebyrer og avgifter

Egenbetalinger, gebyrer og avgifter vedtas i henhold til kommunedirektørens beslutningsgrunnlag med tilleggsinnstilling, med unntak av gebyrer som vedtas i egne saker.

Gebyrer som vedtas i egne saker:

- «Bygg og geodata» og «Stedsutvikling og plan»
- Drammensregionens Brannvesen IKS og Vestviken 110 IKS
- Renovasjonsselskapet for Drammensregionen IKS (RFD)
- Lier Vei vann og avløp KF
- Tilsynet for små avløpsanlegg
- Tiltaks-, befarings- og saksbehandlingsgebyrer - Drammen havn

1.8. Endringer i tilleggsinnstilling

Følgende rammeendringer legges inn i tillegg til beslutningsgrunnlaget.

1.7.1 Endringer i driftsbudsjettet

		2 027	2028	2029	2030
	Fra statsbudsjettet				
1	Økning skatt og rammetilskudd	-78 348	-78 348	-78 348	-78 348
2	Lønnsreserven	55 420	55 420	55 420	55 420
3	Pris og lønnskomp	25 546	25 546	25 546	25 546
	Innlemming i rammetilskuddet				
4	Innlemming øremerket tilskudd skoleturer, handlingsplan antisemittisme	80	80	80	80
5	Innlemming øremerket tilskudd svømmeopplæring for nyankomne minoritetsspråklige elever	51	51	51	51
6	Innlemming øremerket tilskudd tryggere skoleveier og nærmiljø	220	220	220	220
	Statsbudsjettet andre endringer				
7	Økt egenandel tilskudd for ressurskrevende	1 200	1 200	1 200	1 200
8	Økt behov for sosialhjelp ved utfasing av stønader for enslig mor eller far	281	281	281	281
9	Statsbudsjettet - økt basistilskudd til fastleger Helårseffekt	789	789	789	789
	Annen endring				
10	Redusert inntekt byggesak (etter deflatorjustering)	1 366	1 366	1 366	1 366
11	Redusert inntekt hogst	500	500	500	500
12	Brannvesen - prisøkning utover deflator	1 803	1 803	1 803	1 803
13	LEKF Økt leieinntekt Sylling brannstasjon kapitalkost	-470	-470	-470	-470
14	Ny gjennomsnittsrente	2 790	4 495	4 765	3 334
15	Ny kalkylerente kapitalkostnad fra selvkost	-2 437	-2 781	-1 828	-1 512
16	Rette mva komp Gifstadbakken 10	39	145	142	134
17	Korrigere Tranby arena utomhusplan	-261	-985	-965	-913
18	Flytte stolpekontroll til drift (finanseffekt)	-4	-16	-15	-15
19	Flytte stolpekontroll fra inverstering til drift	240			
20	1. tertial - Gratis helgeleie svømmehall PS24/2026	100	100	100	100
21	1. tertial . Videreføring av svømmeopplæring barnehagebarn Trygg i vann	360	360	360	360
	Endringer i disponering av NDR				
22	Endring avsetning til disposisjonsfond	-9 265	-9 756	-10 997	-9 926
	Totalt	**0**	**0**	**0**	**0**

1.7.2 Endringer i investeringsbudsjettet

		2 027	2028	2029	2030
1	Justering utomhusplan Tranby arena	-15 000	0	0	0
2	Stolpekontroll tas ut og legges til drift	-240	0	0	0
3	Mva korrigering Gifstadbakken 10 (redusert mva/økt låneopp	1 800	0	0	0
4	Redusert mva inntekt	3 048	0	0	0
5	Redusert låneopptak	10 392	0	0	0
	totalt	**0**	**0**	**0**	**0**

1.7.3 Endringer i tekstdokumentet

Teksthefte til beslutningsgrunnlaget, justeres for vedtaket og blir omdøpt til vedtatt budsjett.

Følgende kapitler og vedlegg i beslutningsgrunnlaget endres iht. tilleggsinnstillingen:

- Rammetabeller justeres for vedtaket
- Avsnitt om huseiergebyrer
- Vedlegg 1 – Oversikt over investeringsprosjektene (justering for vedtaket)
- Vedlegg 4 Oversikt over avgifter, gebyrer og egenbetalinger
- Vedlegg 5 Selvkostoversikt
- Vedlegg 6 Tilskuddssatser for ordinære ikke-kommunale barnehager
- Vedlegg 7 – Obligatoriske oversikter (justeres for vedtaket og detaljbudsjett)

1.9. Rammeendringer

Endringer i driftsbudsjettet

	2027	2028	2029	2030
Eiendomsskatt på privatboliger	-29 000	-31 000	-46 500	-46 500
HP 26 KS Opprettholde og styrke verbalvedtak 3.4 Fysiske skolebøker i grunnskole	750	750	750	750
HP 27 OKI 25.20 - Opprettholde dagens antall overnatting på leirskole		200	200	200
HP 27 OKI 25.21 – Opprettholde antall personalmøter i barnehagene	50	50	550	550
HP 27 OKI 25.22 – Stenger ikke barnehagen en ekstra uke om sommeren	33	33	365	365
HP 27 OKI 25.23 – Reduserer ikke åpningstiden til SFO	300	600	600	600
HP 27 OKI 25.24 – Reduserer ikke antall turer med skyss for barnehager	15	15	150	150
HP 27 OKI 25.25 – Tar ikke betalt for halleie	50	100	100	100
HP 27 OKI 25.6 – Viderefører tilskudd til samfunnshus	400	400	400	400
HP 27 OKI 25.1 – Viderefører ferieaktiviteter	720	720	720	720
OKI – Styrke forbyggende tiltak for barn og unge	750	800	800	800
OKI – Alternative læringsarenaer	500	500	500	500
OKI – Styre rammen for bemanning til ITO	1 500	2 000	2 000	2 000
OKI – Styrke rammen for bemanning i SFO for barn med ITO	1 500	2 000	2 000	2 000
OKI – Videreføre psykolog og utekontakter	2 522	2 522	2 522	2 522
HP 26 KS – omgjøre ytterligere kutt i sosialhjelp	3 000	3 000	3 000	3 000
HP 27 HOV 25.4 – Videreføre ferietilskuddsordningen for personer med funksjonsvariasjon	800	1 000	1 000	1 000
HP 27 – Opprettholde kveldstilbud på Fosshagen	800	800	800	800
HP 27 – Opprettholde tilbudet på Tranby seniorsenter på helligdager	52	52	52	52
HOV – Styrke rammen for bemanning i tjenester og tilbud til personer med funksjonsvariasjon	5 000	5 000	5 000	5 000
HOV – Etablering av 3 boliger i Giftstadbakken 10	6 200	6 200	6 200	6 200
HOV - Nattevakt på Fosshagen Boligavdeling (1,87 årsverk)	1 670	1 670	1 670	1 670
HP 27 UMP 25.2 – Omgjør generelt kutt for klima og miljø	100	100	100	100
HP 27 UMP 25.6 – Opprettholder ordningen med sykkelbokser	75	75	75	75
HP 27 UMP 25.5 – Opprettholder kommunens klimaregnskap	200	0	200	0
HP 26 Nye Hjemmesider – Opprettholder investeringen i nye hjemmesider for kommunen	2 000	2 000	2 000	2 000
Renter	12	66	2 735	10 606
Avdrag		17	77	4 020
Økt avsetning til disposisjonsfond	1	330	11 934	320
Totalt	0	0	0	0

Endringer i investeringsbudsjettet

	2027	2028	2029	2030
Møblering av personal og fellesområdet ved etablering av boliger på Giftstadbakken 10	550	0	0	0
Tranby Skole		2 000	130 000	290 000
Finansiering Lån	-440	-1 600	-104 000	-232 000
Finansiering mva.	-110	-400	-26 000	-58 000
Totalt	**550**			

Endringer i 10 årig investeringsplan etter 2030

Følgende endringer innarbeides i rullering av 10 årig investeringsplan

- Tranby Skole fremskyndet med oppstart 2028 i stedet for oppstart i 2031.
- 150 millioner til Tranby skole i 2031

2. Generelle føringer

2.1. Det forutsettes at tiltak gjennomføres som beskrevet i grunnlagsdokumentet og budsjettvedtaket. Tiltak av prinsipiell betydning legges fram som egne saker. Avvik skal meldes fortløpende i månedsrapporten og senest ved behandling av tertialrapport/årsregnskap.

2.2. Lier kommunes visjon «Grønne Lier – for alle innbyggere» legges til grunn for arbeid i alle sektorer. Hele Lier tas i bruk ved at det legges til rette for å bo i hele kommunen og opprettholde tjenestetilbud som bl.a. skole- og barnehagetilbud nær der folk bor.

2.3. Følgende økonomiske forutsetninger legges til grunn for økonomiarbeidet i perioden for å sikre en sunn økonomi:

- Netto driftsresultet i % av inntektene på 1,75 %.
- Disposisjonsfond på minimum 10 % av driftsinntektene.
- Gjeldsgrad for gjeld eksklusive selvkostprosjekter på under 70 % av driftsinntektene.

3. Verbalvedtak - Oppdrag, tiltak mv.

3.1 Lier Kommune skal ikke utføre klipp av veikanter, skråninger eller parkområder før blomstringen er over.

3.2 Kommunestyret vedtar at eventuelle nye barnehager som bygges i HP perioden skal være kommunale, samt er proaktive for å overta dersom private barnehageaktører ønsker å selge.

3.3 Lier Kommune skal jobbe aktivt for å bidra til at flere kommer seg inn på boligmarkedet ved å i større grad benytte og veilede i alternative løsninger som husbankfinansiering, startlån og alternative utbyggingsmodeller som f.eks. leie-til-eie.

3.4 Lier Kommune etablere egne retningslinjer for å forebygge og forhindre at arbeidsutnyttelse, lønnstyveri eller annen arbeidslivskriminalitet forekommer i prosjekter i kommunal regi. Kommunen bes om å benytte Oslo-modellen eller Drammens-modellen som inspirasjon. Retningslinjene må være på plass før det igangsettes større utbyggingsprosjekter i f.eks. Lierbyen eller på Tranby.

3.5 Lier kommune tar initiativ for å skaffe til veie lastebil for å hente mat til aktiviteten på Stasjonen. Bilen henter mat i Oslo hver mandag formiddag. Dette er mat til 400 personer til en verdi av ca 60 millioner kroner per år.